

УДК 81'371

КОНОТАТИВНИЙ АСПЕКТ СЕМАНТИКИ АНТРОПОНІМІВ В ІСПАНСЬКИХ ПРИСЛІВ'ЯХ ТА ПРИКАЗКАХ

Г. В. Сингаївська (м. Київ)
margaritkacha@list.ru

Кандидат філологічних наук, доцент кафедри іспано-італійської філології
Інституту філології Київського національного університету імені Тараса Шевченка
(Міністерство освіти і науки України)
01601, м. Київ, бульвар Тараса Шевченка, 14

У статті розглядається семантична структура антропонімних найменувань в іспанських прислів'ях і приказках. Аналізується конотація як один із структурних компонентів семми іспанських антропонімів. Конотація визначається як оцінне, емоційне або стилістичне забарвлення мовної одиниці узуального або okazіонального характеру. У широкому сенсі конотація – будь-який компонент, який доповнює предметно-понятійний (або денотативний) зміст мовної одиниці і надає їй експресивної функції. У вузькому розумінні конотацією вважається такий компонент значення мовної одиниці, яка виступає у вторинній для неї функції найменування, який доповнює її об'єктивне значення асоціативно-образним уявленням про позначувані нею реалії на основі усвідомлення внутрішньої форми найменування, тобто ознак, що співвідносяться з буквальним змістом тропа або фігури мовлення. У цьому випадку говорять про образну конотацію. Одне і те ж власне ім'я в різні періоди свого вживання в мовленні нерідко розвиває не одне, а цілий ряд співзначень. Таким чином, один і той же онім може мати різнохарактерні за частотою і сферою вживання конотеми, які або співіснують в одному часовому просторі, або ж належать різним періодам семантичного життя конотативного оніма. У статті визначається перспектива розвитку співзначень від початкового власного імені до такого його стану, коли в його смисловій структурі виникають конотативні компоненти. Різні конотації власних імен у складі іспанських прислів'їв і приказок ілюструються або одним, або цілою групою прикладів.

Ключові слова: семантична структура іспанського антропоніма, конотація, компоненти конотації, лексичне значення, структура значення, додаткова інформація, переносне значення, асоціація.

КОННОТАТИВНЫЙ АСПЕКТ СЕМАНТИКИ АНТРОПОНИМОВ В ИСПАНСКИХ ПОСЛОВИЦАХ И ПОГОВОРКАХ

А. В. Сингаевская (г. Киев, Украина)
margaritkacha@list.ru

Кандидат филологических наук, доцент кафедры испано-итальянской филологии
Института филологии Киевского национального университета имени Тараса Шевченко
(Министерство образования и науки Украины)
01601, г. Киев, бульвар Тараса Шевченко, 14

В статье рассматривается семантическая структура антропонимных именованных в испанских пословицах и поговорках. Анализируется коннотация как один из структурных компонентов семемы испанских антропонимов. Коннотация определяется как оценочная, эмоциональная или стилистическая окраска языковой единицы узуального или okazjiонального характера. В широком смысле коннотация – любой компонент, который дополняет предметно-понятийное (или денотативное) содержание языковой единицы и придает ей экспрессивную функцию. В узком смысле коннотацией считается такой компонент значения языковой единицы, выступающей во вторичной для нее функции наименования, который дополняет ее объективное значение ассоциативно-образным представлением об обозначаемой реалии на основе осознания внутренней формы наименования, т. е. признаков, соотносимых с буквальным смыслом тропа или фигуры речи. В этом случае говорят об образной коннотации. Одно и то же собственное имя в разные периоды своего употребления в речи нередко развивает не одно, а целый ряд созначений. Таким образом, один и тот же оним может иметь разнохарактерные по частоте и сфере употребления коннотемы, которые или сосуществуют в одном временном пространстве, или же принадлежат разным периодам семантической жизни коннотативного онима. В статье определяется перспектива развития созначений от изначального собственного имени к такому его состоянию, когда в его смысловой структуре возникают коннотативные компоненты. Разные коннотации собственных имен в составе испанских пословиц и поговорок иллюстрируются или одним, или целой группой примеров.

Ключевые слова: семантическая структура испанского антропонима, коннотация, компоненты коннотации, лексическое значение, структура значения, дополнительная информация, переносное значение, ассоциация.

CONNOTATIVE ASPECTS OF SEMANTICS OF ANTHROPONYMS IN THE SPANISH PROVERBS

G. V. Syngayivska
margaritkacha@list.ru

PhD (Philology), Assistant Professor of the Spanish-Italian Philology Department of
the Institute of Philology
of Taras Shevchenko National University of Kyiv
(Ministry of Education and Science of Ukraine)
14 Taras Shevchenko Blvd., Kyiv, Ukraine, 01601

The article examines semantic structure of antroponimnyh naming in Spanish proverbs and sayings. Connotation is analyzed as one of the structural components of Spanish anthroponyms sememes. The connotation is defined as evaluative, emotional or stylistic tone of a unit of usual or occasional nature. In a broad sense connotation is considered as any component that complements the subject-conceptual (or denotative) content of a linguistic unit and makes it expressive. In a narrow sense, connotation is described as a component of the meaning of linguistic unit, serving as the secondary function of naming, which complements its objective meaning with associative-figurative representation about denoted realities based on awareness of the inner form of the name, namely the features correlated with the literal meaning of the trope or figures of speech. In this case we speak about figurative connotations. One and the same proper name in different periods of its use in speech often develops not one but a number of connotation. Thus, the same onim could have diverse conothemes regarding their frequency and field of use that coexists in one time space, or belongs to different periods of semantic life of a connotative onim. The article determines the prospects of development of additional connotation of the original proper name for such a case when there are connotative components in its semantic structure. Different connotations of proper names used in Spanish proverbs are illustrated either with one, or a whole group of examples.

Keywords: semantic structure of the Spanish anthroponym, connotation, components of connotation, lexical meaning, structure of meaning, additional information, figurative meaning, association.

Вступ

Постановка проблеми. Антропоцентрична парадигма сучасних лінгвістичних досліджень виводить на перший план людину з її найважливішою

PROBLEMS OF SEMANTICS, PRAGMATICS AND COGNITIVE LINGUISTICS
[PROBLEMY SEMANTYKY, PRAHMATYKY TA KOHNITYVNOI LINGVISTYKY]

Taras Shevchenko National University of Kyiv, Ukraine

<http://philology.knu.ua/node/318>

складовою – мовою, оскільки мова містить відомості про національну специфіку певного мовного колективу.

Вивчення людського чинника в мові нерозривно пов'язане з її експресивною функцією, що служить вираженню суб'єктивних аспектів сприйняття людиною реального світу: емоцій, почуттів, думок, уявлень суб'єкта про предмети. Ця функція реалізується системою засобів, представлених на різних рівнях мови. Значну частину цієї системи складають номінативні одиниці з конотативним макрокомпонентом значення, що досі не отримали в лінгвістиці однозначного тлумачення.

Короткий огляд найновіших публікацій з теми дослідження. У сучасній семасіологічній літературі пильна увага приділяється розгляду конотативного макрокомпонента лексичного і фразеологічного значень. За останні два-три десятиліття виникло декілька напрямків у вивченні даного явища: семіотичне, психолінгвістичне і власне лінгвістичне. У свою чергу у власне лінгвістичному напрямку намітилися різні підходи до вивчення конотації як складного і багатовимірного явища.

У контексті досліджень функціонування мови в мовленнєвому спілкуванні конотація, яка віднесена до області прагматичної інформації, стає об'єктом пильного вивчення, хоча у лінгвістів немає загальноприйнятого терміна для позначення цього шару значення. Але підкреслюється, що прагматичний шар значення протистоїть денотату і сигніфікату слова, оскільки в ньому міститься інформація про ставлення людини до об'єкта, адресата повідомлення і про мовленнєві дії, які виконуються за допомогою деякої лексеми.

Аналіз робіт в області мовної конотації свідчить, що основна причина розбіжностей в розумінні даного явища визначається в першу чергу тим, що вона тлумачиться розширено, охоплюючи як конотативні смисли, які закріпилися в змісті мовних одиниць, так і культурні конотації, що не входять до простору мови.

Із розробкою загального поняття «конотація», історія якого досліджена Н. Г. Комлєвим, В. І. Говердовським, В. М. Телія, постає питання про ономастичну конотацію. На це явище звернули увагу такі вчені як Н. В. Ботвина, Л. М. Буштян, О. І. Бикова, Е. М. Верещагін, Ю. П. Вишенська, В. Г. Костомаров, Н. В. Муравйова, В. Н. Ніконов, Є. С. Отін, В. М. Телія, Г. Д. Томахін, О. О. Тараненко, П. А. Флоренський, А. А. Чернобров, Б. С. Шварцкопф та ін. Детальніше вивчалися антропонімічна й топонімічна конотації (Л. І. Зубкова, В. Ю. Канна). Простежуючи співвідношення денотації та конотації в семантичній

(Problems of linguistic semantics)

Connotative aspects of semantics of anthroponyms in the Spanish proverbs (in Ukrainian) [Konotatyvnyj aspekt semantyky antroponimiv v ispans'kyh prysliv'jah ta prykazkah]© Syngayivska G. V. [Syngai'vs'ka G. V.] margaritkacha@list.ru

ПРОБЛЕМИ СЕМАНТИКИ, ПРАГМАТИКИ ТА КОГНІТИВНОЇ ЛІНГВІСТИКИ
[ПРОБЛЕМЫ СЕМАНТИКИ, ПРАГМАТИКИ И КОГНИТИВНОЙ ЛИНГВИСТИКИ]

Київський національний університет імені Тараса Шевченка, Україна
[Киевский национальный университет имени Тараса Шевченко, Украина]

<http://philology.knu.ua/node/318>

структурі власних назв, дослідники намагалися з'ясувати роль екстралінгвальних та інтралінгвальних факторів як детермінантів ономастичної конотації. Першим порушив проблему конотативної онімії як феномену мовлення і явища культури Є. С. Отін, продемонструвавши різноманітність та безмежність значенневих можливостей власних назв. Його вагомий теоретичний доробок (понад тридцять праць), багатий матеріал «Словаря коннотативных собственных имен» доводять універсальний характер конотонімії [3, с. 70]. Як справедливо зазначає автор, «оніми не тільки здатні виконувати свою пряму і первинну функцію – бути іменами об'єктів навколишнього світу, – але й проникаються вторинним, додатковим понятійним змістом, стають в мові експресивно-оцінними замісниками загальних імен. Вони збагачуються понятійними, або референтними, конотаціями, що органічно поєдналися з конотаціями емоційно-експресивного плану» [7, с. 5]. Саме такі переосмислені імена Є. С. Отін називає конотативними онімами, або конотонімами.

Стосовно вивчення антропонімічної конотації у фразеологічних одиницях і пареміях на матеріалі іспанської мови слід зазначити роботи Ю. О. Рилова, Н. Г. Мед, Н. В. Титаренко, Ю. Л. Оболенської, А. С. Лаврентьевої, М. Калеро Фернандес, М. Т. Барбадильо де ла Фуенте [9; 5; 6; 2; 12; 11].

Актуальність вибору в якості дослідження конотативного компонента семантики саме іспанських антропонімів визначається тим, що антропонімам належить важлива роль в забезпеченні ефективності процесу комунікації в іспаномовному соціумі через значний прагматичний потенціал даної лексичної мікросистеми. З відходом реалії з повсякденного побуту слабшає зв'язок імені з референтом, і тим більш актуальним стає спектр асоціацій, що провокується конотативної зарядженістю семантики антропонімів при актуалізації одиниці в мовленні.

Мета дослідження полягає у вивченні конотації як макрокомпонента семантичної структури антропоніма, конотативної специфіки власних назв, а також у виявленні та описі її ролі у створенні прагматичного потенціалу іспанських прислів'їв і приказок.

Об'єктом дослідження обрано антропоніми, частотність того чи іншого імені в іспанських пареміях.

Предметом дослідження даної роботи є конотативні характеристики семантики антропонімів в іспанських прислів'ях і приказках.

Наукова новизна роботи полягає в описі і класифікації аксіологічних можливостей іспанських антропонімів на основі вивчення їх змістовних (конотативних) характеристик, що, в свою чергу, спирається на тематичну

© Сингаївська Г. В. [Сингаевская А. В.] margaritkacha@list.ru

Конотативний аспект семантики антропонімів в іспанських прислів'ях та приказках (Українською)
[Коннотативный аспект семантики антропонимов в испанских пословицах и поговорках (На укр. яз.)]

(Проблеми семантики [Проблемы семантики])

PROBLEMS OF SEMANTICS, PRAGMATICS AND COGNITIVE LINGUISTICS
[PROBLEMY SEMANTYKY, PRAHMATYKY TA KOHNITYVNOI LINGVISTYKY]

Taras Shevchenko National University of Kyiv, Ukraine

<http://philology.knu.ua/node/318>

класифікацію власних назв з урахуванням уточнюючих характеристик, істотних для виявлення асоціативно-культурних зв'язків оніма у складі іспанських прислів'їв і приказок. Вперше на великому антропонімічному матеріалі, представленому у текстах прислів'їв і приказок, робиться спроба теоретичного осмислення взаємозв'язку ім'янаречення і конотації онімів і впливу конотацій на динаміку розвитку антропонімікону, зроблені деякі висновки про особливості функціонування антропонімів в іспанських пареміях.

Матеріалом дослідження послужили прислів'я, приказки та близькі їм в жанровому відношенні народні вирази з ономастичним компонентом, відібрані методом суцільної вибірки із лексикографічних джерел різних типів [16; 17; 18; 19].

Методи дослідження. Серед загальнонаукових методологічних принципів, що реалізуються в роботі, слід назвати принцип комплексного і системного підходу до вивчення досліджуваного явища. У роботі застосовувалися окремі наукові методи: описовий, що включає інвентаризацію антропонімів у текстах прислів'їв і приказок з подальшим їх розподілом за асоціативними, лексичними полями, тематичними розрядами і функціями в мовленнєвій комунікації; метод компонентного аналізу, який мав на меті виділення компонентів у семантичній структурі значення слова; метод контекстуального аналізу, націлений на дослідження мовних одиниць з урахуванням лінгвістичного і екстралінгвістичного, мікро- і макроконтекстів. Із загальнонаукових методів був вжитий статистичний метод, що полягає в простому підрахунку числа імен і виділенні найбільш уживаних з них.

Основний зміст

Як відомо, трактування семантики, починаючи з Л. Блумфілда, спиралося на вузьке розуміння конотації як додаткової до денотативного значення інформації, пов'язаної з вживанням слів різними соціальними групами, в різних говірках, поступово охоплюючи в більш широкому тлумаченні іншими дослідниками всю сферу суб'єктивних смислів. Традиційно, хоча і з великими розбіжностями у поглядах з приводу окремих її компонентів та їх статусу, до сфери конотації слова відносять різні види лексичної модальності, пов'язані з експресивно-образними, стилістичними, оцінними, емоційно-образними значеннями. В. Н. Телія першою серед дослідників вказала на семантичну сутність конотації і визначила її як «семантичну сутність, що узуально або okazіонально входить до семантики мовних одиниць і виражає емотивно-оцінне і стилістично марковане ставлення

(Problems of linguistic semantics)

Connotative aspects of semantics of anthroponyms in the Spanish proverbs (in Ukrainian) [Konotatyvnyj aspekt semantyky antroponimiv v ispans'kyh prysliv'jah ta prykazkah]© Syngayivska G. V. [Syngai'vs'ka G. V.] margaritkacha@list.ru

ПРОБЛЕМИ СЕМАНТИКИ, ПРАГМАТИКИ ТА КОГНІТИВНОЇ ЛІНГВІСТИКИ
[ПРОБЛЕМЫ СЕМАНТИКИ, ПРАГМАТИКИ И КОГНИТИВНОЙ ЛИНГВИСТИКИ]

Київський національний університет імені Тараса Шевченка, Україна
[Киевский национальный университет имени Тараса Шевченко, Украина]

<http://philology.knu.ua/node/318>

суб'єкта мовлення до дійсності при її позначенні у висловленні, яке отримує на основі цієї інформації експресивний ефект» [10, с. 5]. На думку В. Н. Телія, конотації мають місце переважно в переносних значеннях.

Конотація є реалізацією конотеми – потенційної семи, яка не завжди фіксована в тлумачних словниках, але наявна у свідомості мовця національно-мовного соціуму, соціальних макро- або мікрогруп.

Є. С. Отін наголошував, що «знання того, якими конкретними і емоційно-експресивними конотаціями володіють власні імена, здатність адекватно зрозуміти і вжити їх у своєму мовленні є однією зі складових російської культури» [7, с. 7].

Антропоніми – найважливіша частина лексики будь-якої мови, що активно взаємодіє з лексичною системою мови в цілому. Будучи частиною системи певної мови, антропоніми, зокрема імена, знаходять в ній унікальну ідеосемантику і конотації, що пов'язано з історією народу, його фольклором, традиціями, культурою [9, с. 80].

Загальновідомими є дві протилежні точки зору на семантику антропонімів. Перша належить Дж. Ст. Міллю, який відмежував денотацію від конотації; саме в основі цього розмежування міститься протиставлення власних імен і загальних, тобто імен, яким притаманна або не притаманна семасіологічна функція. Інша точка зору пов'язана з ім'ям О. Есперсена, який визнавав власні імена найбільш конотативними іменами. Насправді ж обидві точки зору характеризують один і той самий об'єкт [9, с. 14].

З одного боку, маючи денотативне значення, антропоніми не володіють сигніфікацією, вони покликані називати, але не означати. Розмірковуючи про семантику антропонімів, іспанський лінгвіст М. Траперо зазначає, що за винятком деяких імен історичних осіб, які є семантично мотивованими, і семантичну характеристику яких можливо визначити лише при перекладі на іншу мову (*Carlos 'viril', César 'caudillo', Ramón 'consejo', Homero 'ciego', Cicerón 'verruca'*), «наївно вважати, що те чи інше ім'я людини є таким, тому що чоловік (або жінка), яка його носить, має якості, які приписуються імені» [15]. Тобто імена нічого не говорять ні про фізичні, ні про духовні якості людини, в антропонімах не міститься характеристика властивостей його носія.

З іншого боку, у процесі комунікації будь-який антропонім здатний набувати конотації, навіть у межах сімейного спілкування. Наприклад, коли мати каже: *Анна завжди Анна* або *Не поведься як Анна*, всі розуміють, що мова йде про певні якості Анни (яка, наприклад, завжди спізнюється, нічого не робить вчасно) [9, с. 14].

© Сингаївська Г. В. [Сингаевская А. В.] margaritkacha@list.ru

Конотативний аспект семантики антропонімів в іспанських прислів'ях та приказках (Українською)
[Коннотативный аспект семантики антропонимов в испанских пословицах и поговорках (На укр. яз.)

(Проблеми семантики [Проблемы семантики])

PROBLEMS OF SEMANTICS, PRAGMATICS AND COGNITIVE LINGUISTICS
 [PROBLEMY SEMANTYKY, PRAHMATYKY TA KOHNITYVNOI LINGVISTYKY]

Taras Shevchenko National University of Kyiv, Ukraine

<http://philology.knu.ua/node/318>

О. В. Кисіль, досліджуючи конотативні аспекти семантики власних назв, стверджує, що особове ім'я має значення, загальний обсяг якого можна розділити на пасивне, потенційно присутнє і активне, яке постійно використовується, внаслідок чого семантика власних імен може бути представлена як дворівнева структура, в якій є базові та фонові компоненти. До базових компонентів авторка відносить: семантичну ознаку приналежності до людського суспільства – семантичну ознаку статі, особи; семантичну ознаку, що вказує на категоріальну приналежність антропоніма до розряду іменників; семантичну ознаку автономності, відмінність власних назв від загальних. До фонових компонентів належать: культурно-історичний компонент (соціальна, історична, етнічна складові); світоглядний компонент (релігійна і ідеологічна складові); асоціативний компонент (оцінна, емотивна, експресивна складові). Далі дослідниця зазначає, що базові компоненти співвіднесені з денотативним аспектом значення власного оніма, фонові – з конотативним аспектом. Сигніфікативний аспект значення відображений в етимології загальної назви, що є основою власної назви [1, с. 9–10].

Ю. О. Рилов наголошує на тому, що «конотації омонімічних власних імен і загальних не збігаються. Наприклад, іспанські особові імена *Rosa* і *Azucena*, не мають конотацій, пов'язаних, відповідно, з любов'ю і смертю, у той час як квіти *rosa* «троянда» і *azucena* «лілія» в народній свідомості постають як символи кохання і смерті» [9, с. 21].

Здатність антропонімів розвивати загальні значення, пов'язані з варіюванням семантичних складових екстралінгвістичного характеру, безпосередньо впливає на їх проникнення в паремії. Наприклад, іспанські імена *Demetrio*, *Camilo*, *Matias*, *Juan*, *Rita*, *Ricarda*, *Manuela* є соціально маркованими. Вони традиційно поширені серед непривілейованих верств населення. Як структурний компонент прислів'їв та приказок, ці особові імена набувають різноманітних конотацій, які за характером забарвлення є переважно негативними: *todo es Juan y Manuela* – все це нісенітниця, дурниця, нема про що говорити, *Que lo haga Rita* – нехай це зробить хтось інший, *buen Juan*; *Juan de buen alma*; *Juan de las Viñas* – довірлива, наївна людина, роззява, добряк, *Juan y medio* – коротун, недоросток, *Juan Palomo (yo me lo guiso, yo me lo como)* – самі з розумом (з головою), самі маємо голову (розум), не в тім'я биті.

Антропонімам властиво відображати об'єктивну оцінку: нейтральну, позитивну і негативну, що залежить безпосередньо від «біографії» самого

ПРОБЛЕМИ СЕМАНТИКИ, ПРАГМАТИКИ ТА КОГНІТИВНОЇ ЛІНГВІСТИКИ
[ПРОБЛЕМЫ СЕМАНТИКИ, ПРАГМАТИКИ И КОГНИТИВНОЙ ЛИНГВИСТИКИ]

Київський національний університет імені Тараса Шевченка, Україна
[Киевский национальный университет имени Тараса Шевченко, Украина]

<http://philology.knu.ua/node/318>

індивіда; також не можна не враховувати і ті асоціації в свідомості мовця, які виникають при вимові того чи іншого імені.

У прислів'ях і приказках відображається побут, звичаї, культура, менталітет іспанського народу. Але прислів'я та приказки – це не тільки пам'ятки народної думки, це живі одиниці мови, що вживаються в сучасній іспанській літературній мові і зазнають різних трансформацій в мовленні.

Існує чимало різних визначень прислів'їв та приказок залежно від аспекту та сфери дослідження, та жодне з них не претендує на універсальність чи загальність, оскільки зазвичай не репрезентує повної, вичерпної кваліфікації відповідних понять. Спираючись на думку більшості дослідників (див., наприклад, *Rodríguez Marín: el refrán es un dicho popular, sentencioso y breve de verdad comprobada, generalmente simbólico, y expuesto en forma poética, que contiene una regla de conducta u otra enseñanza*), за робочі визначення ми приймаємо такі. Прислів'я – це стислий і влучний, часто афористичний і заримований народний вислів, у якому в образній формі виражена легка для запам'ятовування повчальна думка чи емоційна оцінка якогось явища [4, с. 336]; Приказка – це влучний, афористичний, іноді римований вислів, який, на відміну від прислів'я, не має повчального змісту та обґрунтування висновку [4, с. 332].

У більшості паремій та фразеологічних одиниць із антропонімічним компонентом антропонім зберігає зв'язки зі своїм етимомом (антропонімом у вільному вживанні). У складі прислів'їв та приказок антропонім може мати такі ж семи, як у мовній системі або у конкретній контекстній реалізації. Важливо, що саме ця антропонімна сема переважно буває провідною в мотивації значення всього фразеологізму. У дослідженні М. Калеро Фернандес, присвяченому семантиці іспанських жіночих імен у складі паремій, ця закономірність простежується дуже яскраво: *Clara es una ramera* – жінка легкої поведінки, повія (*No hay clara que no sea puta, ni puta que no sea clara*); *Celestina* – стара звідниця і чаклунка (*Ser una Celestina; La Casa de Celestina, todos la saben y nadie la atina; polvos de la Madre Celestina* – магічний, чудодійний засіб; чарівна паличка); *Rita es una prostituta* – вулична дівка, шльондра (*Más puta que Ritita*); *Benita es una ramera* – жінка легкої поведінки, повія, шльондра (*Más puta que Benita*) [12, с. 911].

У складі паремій особове ім'я має яскраво виражений конотативний потенціал під впливом екстралінгвістичних факторів; тому, називаючи людину, воно допомагає розкрити повною мірою ті грані картини світу, які могли залишитися поза увагою при дослідженні паремій з іншими компонентами. Особове ім'я, як компонент прислів'їв та приказок, може закріпити за собою

© Сингаївська Г. В. [Сингаевская А. В.] margaritkacha@list.ru

Конотативний аспект семантики антропонімів в іспанських прислів'ях та приказках (Українською)
[Коннотативный аспект семантики антропонимов в испанских пословицах и поговорках (На укр. яз.)]

(Проблеми семантики [Проблемы семантики])

PROBLEMS OF SEMANTICS, PRAGMATICS AND COGNITIVE LINGUISTICS
 [PROBLEMY SEMANTYKY, PRAHMATYKY TA KOHNITYVNOI LINGVISTYKY]

Taras Shevchenko National University of Kyiv, Ukraine

<http://philology.knu.ua/node/318>

певне відантропонімічне значення, обумовлене значенням цієї одиниці, і в подальшому стати своєрідним символом (дурісті, злоби, лукавства, слабкості і т. ін.). Традиційно продуктивні іспанські імена перебрали на себе такі характеристики: *Juan* – хороший, добрий чоловік, *Antón*, *Pascual*, *Aldonza*, *Menga Pedro*, *Martín*, *Miguel* – люди низьких соціальних верств, зазвичай пастухи або слуги, *Antona* – наївна та простакувата жінка, *Isabel* – вродлива жінка, *Pedro de Urdemalas* – герой жартів іспанського фольклору Відомий герой-волоцюга численних іспанських казок великодушний, відважний і кмітливий [11, с. 59].

Як зазначає іспанська дослідниця А. Мартін Вальбуена, для того, щоб правильно інтерпретувати прислів'я з антропонімічним компонентом – власним іменем, необхідно знати, які соціокультурні конотації передає те чи інше ім'я. Наприклад, конотема, що розвинулася на базі імені *Antona*, – «жінка, що має погану репутацію». Звідси і його вживання у прислів'ї *Válate la mona*, *Antona*, *válate la mona*. Або онім *Mari Sarmiento*, що має конотему «струнка жінка», вжитий у прислів'ї *Mari Sarmiento que fue a cagar y e la llevó el viento*, відбиває базову семантику імені і надає прислів'ю яскравого експресивно-емоційного забарвлення [14, с. 159].

Як зазначає Г. П. Лукаш, арсеналом для поповнення власної назви новими кореферентними співзначеннями виступає конотативний план семантичної структури власної назви. У такому разі перерозподіл інформації в первісно заданій програмі оніма відбиває базову семантику об'єкта, насичуючи її новими враженнями та настроями. Таким чином, явище конотонімізації є процесом переосмислення відомої в соціумі власної назви, який відбувається в результаті когнітивної обробки суб'єктивного досвіду, сформованого у вигляді певних мотивованих ознак, викликаних її оцінним та експресивно-емоційним сприйняттям, шляхом підведення під неї отриманої поняттєвої інформації. [3, с. 72].

Імплікування енциклопедичної інформації, пов'язаної з денотатами, спричинило створення містких символічних співзначень імен, які виконують функцію типізатора, що має розгалужену змістову структуру і вийшов за межі первісного літературного тексту, тобто здійснив рух від онімізації до апелювання, від референційних відносин до денотативних.

Так, ім'я *Sancho* нараховує три конотеми: 1) святий; 2) добра, щиросердна людина; 3) здорова людина. В онімі *Beatriz* виявлено дві конотеми: 1) чарівна жінка, красуня; 2) добра, мила, щиросердна жінка. Ім'я *Juan* має три конотеми: 1) простодушно-довірливий, безпосередній; 2) дурний, нерозумний; недалека

(Problems of linguistic semantics)

Connotative aspects of semantics of anthroponyms in the Spanish proverbs (in Ukrainian) [Konotatyvnyj aspekt semantyky antroponimiv v ispans'kyh prysliv'jah ta prykazkah]

© Syngayivska G. V. [Syngai'vs'ka G. V.] margaritkacha@list.ru

ПРОБЛЕМИ СЕМАНТИКИ, ПРАГМАТИКИ ТА КОГНІТИВНОЇ ЛІНГВІСТИКИ
[ПРОБЛЕМЫ СЕМАНТИКИ, ПРАГМАТИКИ И КОГНИТИВНОЙ ЛИНГВИСТИКИ]

Київський національний університет імені Тараса Шевченка, Україна
[Киевский национальный университет имени Тараса Шевченко, Украина]

<http://philology.knu.ua/node/318>

людина; 3) неухажливий і розсіяний. Ім'я *Martín* має дві конотеми: 1) людина, яка має тверді переконання й не поступається ними; 2) цілісна людина. В онімі *Marina* можна назвати дві конотеми: 1) недобррозичлива, підступна жінка; 2) порочна й аморальна жінка. *Rodrigo* також має дві конотеми: 1) впертий, наполегливий; 2) твердолюбий. В онімі *Pedro* виявлено три конотеми: 1) пронирливий, шахраюватий; 2) пройдисвіт; 3) хитрий, спритний; дуже досвідчений, бувалий. У прислів'ях та приказках ці оніми зберігають свою семантику, наприклад: *Al buen callar, llaman Sancho; al bueno, bueno; Sancho Martínez; Pera que dice un Rodrigo, no vale un higo* [19, с. 16].

Прислів'я та приказки з антропонімічним компонентом відрізняються різноманітністю тематики, стислістю і ясністю виражених в них думок. Нами була запропонована наступна робоча класифікація прислів'їв і приказок з антропонімами:

1. Прислів'я та приказки з календарними іменами-компонентами, які відображають особливості іспанської картини світу, зокрема, господарського циклу, селянських народних прикмет і звичаїв, повір'їв, забобонів, народних свят: *Por San Andrés toma el puerco por los pies, y si no le puedes tomar, déjale estar hasta Navidad; Por San Blas, la cigüeña verás; y si no la vieres, año de nieves* «На Святого Власа (3 лютого) побачиш лелеку, а якщо не побачиш, чекай суворої зими»; *Por San Juan, suelta tu gabán* (з 24 червня починаються спекотні дні); *Por San Justo y Pastor entran las nueces en sabor, y las mozas en amor, y las viejas en dolor; Por San Lucas suelta el buey de la coyunda, mata el puerco y tapa la cuba; Por San Matías igualan las noches con los días; Por San Simón y Judas cogidas son uvas; también las verdes como las duras; Por San Vicente alza la mano de simiente; Por Santa Lucía enchica la noche y engrandece el día; Por Santa Marina ve a ver tu viña; cual la hallares, tal la vendimia* [19, с. 187].

Через те що Іспанія – католицька країна із міцним християнським корінням, більшість особових імен у пареміях представлені агіонімами – іменами християнських святих, з якими пов'язані дати сільськогосподарських робіт, догляду за худобою і традиційні звичаї, наприклад, коли найкраще наймати слуг, прийняти очищувальну ванну або збирати трави (в день Сан-Хуан Баутіста, 24 червня). Наступні прислів'я ілюструють роботу іспанських селян у листопаді: *Por Santa Catalina, todo su aceite tiene la oliva; Por Santa Catalina, del trigo que no sembraste haz harina; Por Santa Catalina, pesca la sardina; Por San Andrés, sementera es; por Santa Catalina, sementerina* [16, с. 313].

Святий для християн – це перш за все їх заступник перед Богом і покровитель. Святи постійно присутні в житті іспанців: з проханнями і

© Сингаївська Г. В. [Сингаевская А. В.] margaritkacha@list.ru

Конотативний аспект семантики антропонімів в іспанських прислів'ях та приказках (Українською)
[Коннотативный аспект семантики антропонимов в испанских пословицах и поговорках (На укр. яз.)]

(Проблеми семантики [Проблемы семантики])

PROBLEMS OF SEMANTICS, PRAGMATICS AND COGNITIVE LINGUISTICS
 [PROBLEMY SEMANTYKY, PRAHMATYKY TA KOHNITYVNOI LINGVISTYKY]

Taras Shevchenko National University of Kyiv, Ukraine

<http://philology.knu.ua/node/318>

повсякденними турботами вони звертаються з молитвою до відповідного покровителя. Наприклад, святий Антоній Падуанський в Іспанії, на відміну від інших католицьких країн, міцно укріпився в свідомості іспанців як покровитель шлюбу, тому є приказка *Pedile un novio a San Antonio* («Нареченого проси у святого Антонія») [2].

Багаторічні спостереження над погодою і сільськогосподарська діяльність селянина протягом століть співвідносилися з церковними святами. Деякі святі досі асоціюються з погодними прикметами і сільськогосподарськими традиціями. Так, іспанцям звичні образи святого Антонія, який через сильні морози «заганяє дівчат в будинок», і святого Себастьяна, який потім приносить тепло і «виводить їх погуляти» (*San Antón, frío y tristón, mete a las muchachas en un rincón; luego llega San Sebastián, mozo y galán, que las saca a pasear*); святого Франциска, «що відносить свічку», через що зменшується день, і святого Йосипа, «що виносить» її (*San Francisco trae la vela y San José se la lleva*). Дані образи зберігаються в народній свідомості і наповнюють концептуальну структуру імені [2].

2. Іспанські прислів'я та приказки, що відображають історичні події персоналії різних часів, зберігаючи національну історію в іменах історичних осіб. Наприклад, прислів'я *Cuando los Pedros están a una, mal para Alvaro de Luna* – попереджає про небезпеку мати багато ворогів [18, с. 93]. Альваро де Луна, фаворит молодого короля Хуана II Кастильського, в зіткненні з партією знаті, керованої інфантами Арагона (*los Pedros*), зазнав два заслання, а ле здобув перемогу разом з королем в битві при Ольмедо в 1445 році. Його могутність і престиж дратували двір, і, звинувачений у вбивстві Альфонсо Переса Вівера, Альваро де Луна був заарештований, засуджений і публічно страчений у Вальядоліді в червні 1453 року [8].

Приказка *En Calatañazor, Almanzor perdió el tambor* вживається для позначення поразки у грі або будь-яких невдалих спроб. Альмансор (Al-mansur) (939–1002), що означає «непереможний», був видатним полководцем мусульманської Іспанії, при якому Кордовський халіфат досяг вершини своєї могутності. Свій останній військовий похід здійснив влітку 1002 року проти графства Кастилії, де в битві проти християнських правителів при Калатаньясорі (Сорія) зазнав великої поразки, єдиної за все своє життя, отримав поранення, від якого помер [17].

Приказка *como Quevedo, que ni sube ni baja, ni se está quedo* вживається щодо людини, яка, потрапила у скрутне становище, не може з нього вибратися, чим і

(Problems of linguistic semantics)

Connotative aspects of semantics of anthroponyms in the Spanish proverbs (in Ukrainian) [Konotatyvnyj aspekt semantyky antroponimiv v ispans'kyh prysliv'jah ta prykazkah]

© Syngayivska G. V. [Syngai'vs'ka G. V.] margaritkacha@list.ru

ПРОБЛЕМИ СЕМАНТИКИ, ПРАГМАТИКИ ТА КОГНІТИВНОЇ ЛІНГВІСТИКИ
[ПРОБЛЕМЫ СЕМАНТИКИ, ПРАГМАТИКИ И КОГНИТИВНОЙ ЛИНГВИСТИКИ]

Київський національний університет імені Тараса Шевченка, Україна
[Киевский национальный университет имени Тараса Шевченко, Украина]

<http://philology.knu.ua/node/318>

завдає невігоди оточуючим, «а він все на тому ж місці» [17]. Легенда свідчить, що ця фраза належить самому Франсіско де Кеведо, який любив веселощі і гарне життя, особливо при навчанні в університеті Комплутенсе, з якого заборонялося виходити ввечері у місто. Проте письменник і його друзі розробили систему, яка дозволила їм долати високі стіни корпусу, щоб розважатися у тавернах міста. Це було ніщо інше, ніж мотузка з величезною корзиною, яку вони використовували як підйомник. Одного разу його супутники вирішили пожартувати і поставили Кеведо в ніякове становище. Його попросили спуститися на вулицю, щоб продовжити веселощі, використавши для цього кошик, який спустили у вікно на мотузці. Кеведо попросили спуститися вниз першим і, коли він був уже на півдорозі, його друзі вирішили прив'язати мотузку і залишити його висіти. Так пройшов деякий час, перш ніж з'явився університетський охоронець і запитав його: «Хто це?», на що юнак відповів віршованою приказкою, із властивими йому дотепністю і витонченістю: «Я Кеведо, ні вгору, ні вниз, ні туди ні сюди» [13, с. 104].

3. Прислів'я та приказки з християнськими іменами біблійного походження: *Más fuerte era Sansón y le venció el amor* [18, с. 279]. Це прислів'я підкреслює силу кохання. У Біблії (Книга Суддів, 13–16), Самсон, котрий мав величезну фізичну силу, добився багатьох перемог над ворогами ізраїльтян філістимлянами. Був покорений через зраду своєї коханої Далілі, що відрізала його довге волосся, яке було джерелом його енергії.

Багато дослідників звертали увагу на суперечливий в іспанській культурі образ Марії Магдалини. З одного боку, її ім'я є символом плотського гріха, що логічно, враховуючи рід занять Магдалини до її каяття, з іншого боку, в іспанській мові особливо яскраво втілюється сема «каяття», «невтішності». Таким чином, Магдалина в іспанській культурі – символ «жінки, що невтішно плаче». Ця сема актуалізується в її імені в наступній приказці зі значенням «бути в поганому настрої, пригніченою, не в дусі»: *no está Magdalena para tafetanes*, буквально «не в настрої Магдалина вибирати плаття» [2].

4. Прислів'я та приказки з особовими чоловічими та жіночими іменами у повній і гіпокористичній формах: *Algo va de Pedro a Pedro* «усі ми різні» [18, с. 29]. *Buena es Dorotea, si no hay quien la pasea* «жінка така крихка, наче скло»; *Marina fue al baño, y trajo qué contar todo el año*, вживається по відношенню до тих, хто як вже почав говорити, то не може зупинитися; *Perico el que es perico dondequiera es verde y el que es tarugo dondequiera pierde*, вживається стосовно людей, які демонструють свої навички в будь-який час, незалежно від труднощів.

© Сингаївська Г. В. [Сингаевская А. В.] margaritkacha@list.ru

Конотативний аспект семантики антропонімів в іспанських прислів'ях та приказках (Українською)
[Коннотативный аспект семантики антропонимов в испанских пословицах и поговорках (На укр. яз.)]

(Проблеми семантики [Проблемы семантики])

PROBLEMS OF SEMANTICS, PRAGMATICS AND COGNITIVE LINGUISTICS
[PROBLEMY SEMANTYKY, PRAHMATYKY TA KOHNITYVNOI LINVISTYKY]

Taras Shevchenko National University of Kyiv, Ukraine

<http://philology.knu.ua/node/318>

Date a placer, Miguelejo; morirás de viejo. Aquí viene Periquito con un cantarito de agua caliente, que me espanta a mí y a toda la gente [19, с. 28].

Дослідники прислів'їв і приказок звертали свою увагу на антропоцентричний характер семантики народної паремії, яка характеризує переважно ті сфери дійсності, що безпосередньо пов'язані з людиною, з її баченням світу, оцінкою реалій, з характеристикою психологічних особливостей особистості. При цьому виділяються семантичні групи, що характеризують:

а) **соціальне положення людини в суспільстві та його оцінку:** *Putas es Constanza, de crianza y de labranza* [18, с. 350]. Пряме значення прислів'я вказує на те, що заняття проституцією унаслідкується від матері до доньки. У більш широкому значенні по відношенню до родини або певної групи людей прислів'я позначає, що всі члени родини або групи мають однакову негативну рису або ваду, що заслуговує на загальний осуд. Слід зазначити, що серед жіночих професій робота домогосподарки і проституція були дуже поширеними в іспанському суспільстві XVI–XVII ст., що і знайшло своє відображення в пареміях: *¡Qué par de amantes fieles: el rufián Rajabroqueles y su daifa Trotaburdeles!*; *Marta, si te has de ir, deja el fardo aquí. Rufo, si te vas, ¿que me llevarás?*; *La casa de Celestina: todos la saben y nadie la atina* [19, с. 123]. *Creer en Dios y en Sania María, y no en hechizos de la madre Celestina; Todo lo tiene bueno la María Antonia: alcahueta, borracha, puta y ladrona;*

б) **сімейний стан та родинні стосунки:** *Ponte buen nombre, Isabel, y casarte has bien* [18, с. 341] – прислів'я свідчить про переваги мати гарну репутацію, адже добра слава допомагає жінкам знайти заможного чоловіка; *La casta Susana, enterró a tres maridos y aun le quedan ganas. Si a tu marido quieres bien, dale coles por San Andrés (30 de noviembre); y si lo quieres mal, dáselas por San Juan (24 de junio); Para quien es don Juan, con doña María basta* (один одного вартий) – так висловлюється невисока думка про пару, яка вступає до шлюбу. Близьке значення у прислів'їв *Tal para cual, Pascuala para Pascual* «Чоловік та жінка – одна спілка»; *Tal para cual, Pedro para Juan*. Паремія *A tí te lo digo, Juan, para que lo entienda Pedro* відповідає українській «Доньку лають, невістка, слухай» [9, с. 72]; *En casa de Gonzalo, más canta la gallina que el gallo; Juan e Isabel, él es ella, y ella es él* [17]. Так кажуть про такі шлюби, де чоловік і дружина помінялися місцями, і де господарем в домі є жінка.

в) **риси характеру, переважно негативні:** *Muera Marta, y tuera harta* [18, с. 289] прислів'я критикує людей, які не мають меж у задоволенні своїх забаганок; *Pedro de Urdemalas o todo el monte o nada* [18, с. 335] – стосовно людей,

(Problems of linguistic semantics)

Connotative aspects of semantics of anthroponyms in the Spanish proverbs (in Ukrainian) [Konotatyvnyj aspekt semantyky antroponimiv v ispans'kyh prysliv'jah ta prykazkah]

© Syngayivska G. V. [Syngai'vs'ka G. V.] margaritkacha@list.ru

ПРОБЛЕМИ СЕМАНТИКИ, ПРАГМАТИКИ ТА КОГНІТИВНОЇ ЛІНГВІСТИКИ
[ПРОБЛЕМЫ СЕМАНТИКИ, ПРАГМАТИКИ И КОГНИТИВНОЙ ЛИНГВИСТИКИ]

Київський національний університет імені Тараса Шевченка, Україна
[Киевский национальный университет имени Тараса Шевченко, Украина]

<http://philology.knu.ua/node/318>

в чийй голові якщо засяде якась ідея, то вже їх нічим не зупиниш. *Por el interés te quiero Andrés* [18, с. 339] – вживається по відношенню до тих людей, які вдають з себе закоханих, а насправді переслідують якісь особисті вигоди; *Este nuestro hijo don Lope, ni es miel, ni es hiel, ni vinagre, ni arroyo* [18, с. 127] – відносно млявих, нерішучих безініціативни, недолугих людей; *Tan bueno es Juan como Pedro* [18, с. 408] «Обоє рябє» – вживається здебільшого з іронічним забарвленням до тих людей, які схожі між собою якимись рисами характеру, поведінкою.

г) розумові здібності та фізичні якості людини: *Con lo que Pedro sana, Sancho adolece*. «Що для українця добре, то для німця – смерть» [18, с. 98]; *Aquí yace Juan Español, que, estando bueno, quiso estar mejor*. Прислів'я характеризує іпохондриків, які, будучи здоровими, вірять, що вони хворі і, в кінці кінців, дійсно стають хворими через неконтрольоване вживання ліків, які вони самі собі призначають [17].

Власні імена залучаються і для оформлення ритмічної організації та римування в прислів'ях та приказках, що, у свою чергу, сприяє їх кращому запам'ятовуванню у процесі комунікації: *A Juan de la Torre la baba le corre; Aquí viene Periquito con un cantarito de agua caliente, que me espanta a mí y a toda la gente* [19, с. 28]; *Bien canta Marta cuando está harta* [19, с. 32]; *Bien sabe la rosa en qué mano posa; el clavel, en la mano de Isabel, y la clavelina, en la de Catalina* [19, с. 33]; *Cenas, soles y Magdalenas tienen las sepulturas llenas* [19, с. 45]; *Juan Palomo: yo me lo guiso y yo me lo como* [19, с. 120]; *Las verdades de Perogrullo, que a la mano cerrada llamaba puño* [19, с. 137].

Висновки дослідження

Конотація є опосередкованим відображенням явищ дійсності і завдяки цьому нерозривно пов'язана з сигніфікативно-денотативним макрокомпонентом значення. Тому не випадковим є той факт, що найбільш авторитетною в даний час є точка зору, згідно з якою конотативний макрокомпонент входить в лексичне і фразеологічне значення поряд з сигніфікативно-денотативним і переплітається з ним. Конотативний макрокомпонент трактується як неденотативна частина семантики мовної одиниці, що включає емоційно-оцінні та функціонально-стилістичні семи.

Конотація в значенні особового імені визначається багатьма дослідниками як додатковий зміст, що знаходиться в складній єдності з основним, оскільки існує не тільки раціональне, а й чуттєве пізнання дійсності, тому конотація є інформацією, закладеною в особовому онімі окрім його предметно-логічного змісту.

© Сингаївська Г. В. [Сингаевская А. В.] margaritkacha@list.ru

Конотативний аспект семантики антропонімів в іспанських прислів'ях та приказках (Українською)
[Коннотативный аспект семантики антропонимов в испанских пословицах и поговорках (На укр. яз.)]

(Проблеми семантики [Проблемы семантики])

PROBLEMS OF SEMANTICS, PRAGMATICS AND COGNITIVE LINGUISTICS
[PROBLEMY SEMANTYKY, PRAHMATYKY TA KOHNITYVNOI LINGVISTYKY]

Taras Shevchenko National University of Kyiv, Ukraine

<http://philology.knu.ua/node/318>

Завдяки конотації особові імена є не тільки номінативними, але й виразними мовними засобами. У структуру конотації особових онімів входять оцінний, емотивний, експресивний і культурний компоненти, причому ці чотири елементи не є механічною сумою, а являють собою взаємообумовлене ціле.

У процесі дослідження було виявлено, що ім'я не є нейтральною мовною одиницею: одні імена викликають позитивні асоціації, інші мають негативний відтінок. Оцінність і експресивність знаходяться в тісному зв'язку один з одним, оскільки неможливо дати оцінку об'єктів дійсності без експресивної характеристики.

Вивчення властивостей власних назв у складі прислів'їв і приказок показало, що антропоніми, втрачаючи зв'язок з конкретною особою чи об'єктом, перестають бути вираженням одиничних уявлень про носія імені. Разом з тим антропонімічні компоненти на матеріалі паремій продовжують відображати тісний зв'язок з носієм імені, тобто вони залежать від асоціації власних назв з їх денотатами.

Перспективи подальших наукових розвідок

У перспективах дослідження в даній галузі вважаємо за необхідне застосувати загальну теорію концепту та методіку концептуального аналізу для розуміння явища семантичного розширення власних назв і розвиток у них конотонімічного концепту (конотонімізації).

Література

1. *Кисель О. В.* Коннотативные аспекты семантики личных имен: автореф. дис. соискане учен. степени канд. филол. наук / Олеся Владимировна Кисель. – Челябинск, 2009. – 24 с.
2. *Лаврентьева А. С.* Функционирование имен святых во фразеологизмах и паремиях [Електронний ресурс] / Анастасия Сергеевна Лаврентьева // Современная наука: актуальные проблемы и пути их решения. – 2015. – №1 (14). – Режим доступа: <http://cyberleninka.ru/article/n/funktsionirovanie-imen-svyatyh-vo-frazeologizmah-i-paremiyah> (дата звернення: 25.12.2015).
3. *Лукаш Г. П.* Ознаки системної організації конотативних власних назв [Електронний ресурс] / Г. П. Лукаш // Мовознавство. – 2011. – № 2. – С. 69 –77. – Режим доступа: <http://movoznavstvo.org.ua/component/attachments/download/176.html>
4. *Мала філологічна енциклопедія* / уклад. О. І. Скопненко, Т. В. Цимбалюк. – К. : Довіра, 2007. – 477 с.
5. *Мед Н. Г.* Оценочная картина мира в испанской лексике и фразеологии (на материале испанской разговорной речи) / Наталья Григорьевна Мед. – СПб. : Изд-во С.-Петербург. ун-та, 2007. – 235 с.

(Problems of linguistic semantics)

Connotative aspects of semantics of anthroponyms in the Spanish proverbs (in Ukrainian) [Konotatyvnyj aspekt semantyky antroponimiv v ispans'kyh prysliv'jah ta prykazkah]

© Syngayivska G. V. [Syngai'vs'ka G. V.] margaritkacha@list.ru

ПРОБЛЕМЫ СЕМАНТИКИ, ПРАГМАТИКИ ТА КОГНИТИВНОЇ ЛІНГВІСТИКИ
[ПРОБЛЕМЫ СЕМАНТИКИ, ПРАГМАТИКИ И КОГНИТИВНОЙ ЛИНГВИСТИКИ]

Київський національний університет імені Тараса Шевченка, Україна
[Киевский национальный университет имени Тараса Шевченко, Украина]

<http://philology.knu.ua/node/318>

6. *Оболенская Ю. Л.* Испанские антропонимы в контексте национальной культуры / Ю. Л. Оболенская // *Иберо–романистика в современном мире: материалы конференции.* – М. : МГУ, 2008. – С. 43–50.
7. *Отин Е. С.* Словарь коннотативных собственных имен / Евгений Степанович Отин ; Донец. нац. ун-т. – [3-е изд., перераб. и доп.]. – Донецк : Юго-Восток, 2010. – 517 с.
8. *Рюкуа А.* Средневековая Испания / Аделина Рюкуа. – М. : Вече, 2014. – С. 352–353.
9. *Системные и дискурсивные свойства испанских антропонимов* / Ю. А. Рылов, В. В. Корнева, Н. В. Шеминова, К. В. Лопатина, Е. В. Варнавальская / под. ред. проф. Ю. А. Рылова. – Воронеж : Изд-во ВГУ, 2010. – 390 с.
10. *Телия В. Н.* Коннотативный аспект семантики номинативных единиц / Вероника Николаевна Телия. – М. : Наука, 1986. – 141 с.
11. *Barbadillo de La Fuente M.ª T.* Onomástica personal del Vocabulario de refranes y frases proverbiales de Gonzalo Correas [Электронный ресурс] / M.ª Teresa Barbadillo de La Fuente // *Paremia*, 23 : 2014. – P. 57–68. – Режим доступа : http://cvc.cervantes.es/lengua/paremia/pdf/023/006_barbadillo.pdf
12. *Calero Fernández M.ª A.* “Nombres parlantes” femeninos en la onomástica paremiológica española / M.ª Ángeles Calero Fernández // *Actas del II Congreso Internacional de Historia de la lengua Española.* – Т. 2. – Madrid, 1992. – P. 907–917.
13. *Leralta García J.* Madrid: Cuentos, leyendas y anécdotas / Javier Leralta. – Madrid : Silex Ediciones, 2001. – V. 1. – 296 p.
14. *Martín Valbuena A.* El Vocativo en el “VOCABULARIO de Refranes y Frases Proverbiales” de GONZALO CORREAS [Электронный ресурс] / Aida Martín Valbuena. – Barcelona : Universitat Autònoma de Barcelona, 2009. – 313 p. – Режим доступа : http://ddd.uab.cat/pub/trerecpro/2009/hdl_2072_41960/PDF_trabajo.invest.vocativo_paginacion.pdf
15. *Trapero M.* Sobre la capacidad semántica del nombre propio [Электронный ресурс] / Maximiano Trapero // *Revista El Museo Canario (Las Palmas de Gran Canaria)*, L I, 1996. – P. 337–353. – Режим доступа : http://www.webs.ulpgc.es/canatlantico/pdf/8/6/semantica_propio.pdf

Джерельна база

16. *Correas Martínez M., Gargallo Gil J. E.* Calendario romance de refranes / Miguel Correas Martínez, José Enrique Gargallo Gil. – Barcelona : Edicions Universitat Barcelona, 2003. – 427 p.
17. *Diccionario de dichos y refranes* [Электронный ресурс]. – Режим доступа : http://www.esacademic.com/dic.nsf/sp_sp_dichos_refranes/
18. *Etxabe R.* Diccionario de refranes comentado / Regino Etxabe. – Ediciones de la Torre, 2012. – 574 p.
19. *Rassoul Pedram.* Seis Mil Refranes [Электронный ресурс] / Rassoul Pedram. – Режим доступа : <http://www.rpedram.com/articles/refranes.pdf>

References

1. Kisel' O. V. *Konnotativnye aspekty semantiki lichnyh imen.* Avtoref. dis. soiskane uchen. stepeni kand. filol. nauk. – Cheljabinsk, 2009. – 24 s.

© Сингаївська Г. В. [Сингаевская А. В.] margaritkacha@list.ru

Конотативний аспект семантики антропонімів в іспанських прислів'ях та приказках (Українською)
[Коннотативный аспект семантики антропонимов в испанских пословицах и поговорках (На укр. яз.)]

(Проблеми семантики [Проблемы семантики])

PROBLEMS OF SEMANTICS, PRAGMATICS AND COGNITIVE LINGUISTICS
[PROBLEMY SEMANTYKY, PRAHMATYKY TA KOHNITYVNOI LINVISTRYKY]

Taras Shevchenko National University of Kyiv, Ukraine

<http://philology.knu.ua/node/318>

2. Lavrent'eva A. S. *Funkcionirovanie imen svjatyh vo frazeologizmah i paremijah* [Elektronnij resurs]. *Sovremennaja nauka: aktual'nye problemy i puti ih reshenija*. 2015. №1 (14). Rezhim dostupu : <http://cyberleninka.ru/article/n/funkcionirovanie-imen-svyatyh-vo-frazeologizmah-i-paremiyah> (data zvernennja: 25.12.2015).
3. Lukash G. P. *Oznaky systemnoi' organizacii' konotatyvnyh vlasnyh nazv* [Elektronnyj resurs]. *Movoznavstvo*. 2011. № 2. S. 69–77. Rezhym dostupu : <http://movoznavstvo.org.ua/component/attachments/download/176.html>
4. *Mala filologichna encyklopedija*. Uklad. O. I. Skopnenko, T. V. Cymbaljuk. K., Dovira, 2007. 477 s.
5. Med N. G. *Ocenochnaja kartyna myra v yspanskoj leksyke y frazeologyy* (na materyale yspanskoj razgovornoj rechy). SPb., Yzd-vo S.-Peterb. un-ta, 2007. 235 s.
6. Obolenskaja Ju. L. *Yspanskye antroponymy v kontekste nacyonal'noj kul'turyy. Ybero-romanistyka v sovremennom myre: materyaly konferencyy*. 2008, S. 43–50.
7. Oty'n E. S. *Slovar' konnotatyvnyh sobstvennyh ymen*. 3-e yzd., pererab. y dop. Doneck, Jugo-Vostok, 2010. 517 c.
8. Rjukua A. *Srednevekovaja Yspanyja*. Moskva, Veche, 2014. S. 352–353.
9. *Systemnyye y diskursyvnnyye svojstva yspanskyh antroponymov* / Ju. A. Ryylov, V. V. Korneva, N. V. Shemynova, K. V. Lopatyna, E. V. Varnavskaja. Voronezh, Yzd-vo VGU, 2010. 390 s.
10. Telyja V. N. *Konnotatyvnyj aspekt semantyky nomynatyvnyh edynyc*. Moskva, Nauka, 1986. 141 s.
11. Barbadillo de La Fuente M.ª T. *Onomástica personal del Vocabulario de refranes y frases proverbiales de Gonzalo Correas*. *Paremia*, 23, 2014. P. 57–68. http://cvc.cervantes.es/lengua/paremia/pdf/023/006_barbadillo.pdf
12. Calero Fernández M^a. A. “Nombres parlantes” femeninos en la onomástica paremiológica española. *Actas del II Congreso Internacional de Historia de la lengua Española*. T. 2. Madrid, 1992. P. 907–917.
13. Leralta García J. *Madrid: Cuentos, leyendas y anécdotas*. Madrid, Silex Ediciones, 2001. V. 1. 296 p.
14. Martín Valbuena A. *El Vocativo en el “VOCABULARIO de Refranes y Frases Proverbiales” de GONZALO CORREAS*. Barcelona, Universitat Autònoma de Barcelona, 2009. 313 p.
http://ddd.uab.cat/pub/trerecpro/2009/hdl_2072_41960/PDF_trabajo.invest.vocativo_paginacion.pdf
15. Trapero M. *Sobre la capacidad semántica del nombre propio*. *Revista El Museo Canario* (Las Palmas de Gran Canaria), LI, 1996. P. 337–353. http://www.webs.ulpgc.es/canatlantico/pdf/8/6/semantica_propio.pdf
16. Correas Martínez M., Gargallo Gil J. E. *Calendario romance de refranes*. Barcelona, Edicions Universitat Barcelona, 2003. 427 p.
17. *Diccionario de dichos y refranes*. http://www.esacademic.com/dic.nsf/sp_sp_dichos_refranes/
18. Etxabe R. *Diccionario de refranes comentado*. Ediciones de la Torre, 2012. 574 p.
19. Rassoul Pedram. *Seis Mil Refranes*. <http://www.rpedram.com/articles/refranes.pdf>

(Problems of linguistic semantics)

Connotative aspects of semantics of anthroponyms in the Spanish proverbs (in Ukrainian) [**Konotatyvnyj aspekt semantyky antroponimiv v ispans'kyh prysliv'jah ta prykazkah**]

© Syngayivska G. V. [Syngai'vs'ka G. V.] margaritkacha@list.ru